

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Ad legem Iuliam de adult. & stupro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

LEX

XXX.

1 Crimen remanet publicum licet adferatur facultas accusandi omnibus restringendo ad certas personas tantum.

1 **Adulterij** Accusare de adulterio licet marito, z alijs coniunctis personis, non extra ratur ad accusandum. Unde videtur ob stare ff. eo. l. i. §. fin. z l. seq. Sol. dicit glo. ista loquitur quando isti propinqui non erant. Doct. modern. dicunt, quod illa lex corrigitur per istam. Et ista opinio plus placet, per rationem positam in hac l. videlicet ne liceat extraneis fedare nubia. Secundum quam lex. i. habes, quod licet per formam statuti auferatur facultas accusandi de publico crimine omnibus, z restringatur ad certas personas tantum nihilominus remanet crimen publicum. De hoc dicit vobis in l. i. ff. de publi. ad. Utinam habetis in fin. quod pena adulterij est pena mortis. Opp. ff. de questio. l. i. §. quis viduam. Sol. v. ibi not. Et ibi dicit vobis, secundum ista tempora, pena mortis in muliere est aliter constituta, adeo vide ant. sed hodie vide de iure communi pena in masculo non est immutata, sed in femina sic, vt s. an athen. Habetis hic aliam athen. que loquitur de quadam pena que infertur ei, quem maritus habet suspectum de adulterio uxoris sue, que incipit, si quis ei.

ADDITIO.

1 ALEX. **Quamuis** Casus appellationsis ab accusatione adulterij notantur r. r. q. v. in summa z in c. intelleximus. in fin. c. tra. eo. vt in vltimo habetis. Et de ista pena adulterij adde etiā Bald. in l. Claudius. de his qui vt in di. pena etiā adulterij, quod mulier perdat dotem, vt hic videtur quod in bonis paraphernalibus, dicit secundum gl. sing. in c. plerunque. de do. inter vir. z uxo. z vide in l. er. consensu. §. de repu. Sed an dicta glo. sit vera, dicit post. In in l. autem mulier. ff. sol. mar. Que autem sit pena stupri, vide no. Sal. in l. raptores. §. de episc. cleric. Et quando mulier committat adulterium cum incestu, z puniatur, vide in l. i. adulterium cum incestu, in p. vbi glo. in l. inter liberos. ff. eo. d. Et de istis penis vide plez ne per Jacob. de Bel. in l. raptores.

LEX

XXXI.

1 **Am vir** Ista non consentit legi, quia de ea loqui nō est honestum. B. emter dicit. Crimen sodomie vitore gladio puniatur, hoc dicit.

ADDITIO.

1 ALEX. **Stupratio** puniatur. Vide in athen. vt non lururientur contra naturam. r. r. q. h. hic quinquam, vbi etiam dicitur de crimine, quod committitur cum brutis, quid in Iudeo, videtur in c. archiepiscopat. de rap. Quid in muliere agente vt vir, vide questio. in l. sed in summa. §. eo. de rapt. alias ff. eo. d. adul.

LEX

XXXII.

1 **Nomen rei**, quando dicatur receptum inter reos.

1 **Bulterij** Habeto istam l. multi charam, quia probat vnam med. op. de qua est casus hic. B. emter dicit. In q. adulterij exceptiones frivole reprobat, exceptiones legitime que processum respiciunt, primo etiam amittunt, postea de crimine cognoscitur. h. d. Per istam leg. ego dico manifeste probari opin. eam, quod tunc dicitur nomen rei receptum inter reos, quando facta examinatione super omnibus exceptionibus bilateralis respicientibus processum iudex pronuntiant super accusatione procedendum esse, vide aute lic. contestata. potest dici nomen receptum inter reos, scilicet per illam pronuntiationem, merito hic potest fieri reo absente, vt vidistis s. eo. d. adulteram. licet glo. aliter dicat. Dicit tibi in l. i. qui r. uo. de publi. d. z tunc non allegam tibi hanc. Sed heri tantum addidi, z ideo tene menti.

LEX

XXXIII.

1 **Qui adulterij** Si absolutus ab adulterio pronuntians preterea, postea cum ea matrimonium contrahat, ex hoc iuris z iudicature videtur nasci presumpcio ex qua de primo adulterio de quo fuit absolutus, poterit condemnari. h. d. hec singularis lex, quod tene menti. Opp. nemo ex presumpcionibus est condemnatus, vt l. absentem. ff. de pen. Sol. Ibi loquitur de presumpcione hominis, hic de presumpcione iuris, z de iure. Oppon. postquam quis est absolutus, non potest condemnari, nisi doceatur de preuaricatione, vt l. i. quis homicidij. de acc. z l. i. ff. de preua. Sol. Specialis casus est hic, Simile vidistis s. de reb. cred. z de iuretur. l. i. an.

ADDITIO.

1 ALEX. **Potest** condemnari. Adde quod Lind. Ro. dicit hic esse casum, quod sententia ex presumpcione prolatam nunquam transit in rem iudicam. immo continuo retractari potest, de quo, z de istis

sim. sententis vide que habes hic post l. y. z aduerte quod presumpcio violenta que secundum ius dicitur habere vim plene probationis in causa civili, non sufficit ad plenam probationem in causa criminali. not. doc. in c. afferte. z in ca. quia verisimile. de presum. videlicet de nudo cum nuda. solo cum sola. De quo in c. hteris. de presum. quia habet vim plene probationis in causa civili separations matrimonij, non sufficeret sola in criminali ad condemnandum de stupro. Facit l. i. aurem. s. de proba. z quod no. Bart. in fi. s. de iureiur. secus quando est presumpcio violenta approbata a iure, etiam quoad criminalem causam, quia tunc sola sufficit. i. que ibi no. facit ant. si quis cum hic, z ibi not. s. eo. d. Et de probatione adulterij qualiter fiat, dicit quod per presumpcionem. Ita per Bart. in d. l. i. §. an si ff. eo. d. Et vnum no. quod dicit Abb. in d. e. vbi dicitur que iudex mouit animam suam ad ferendum ex presumpcionem, debet illum exprimere in sententia, alias iudex appellationsis, z cum de hoc non constat, videlicet an iuste fuerit motus, z non constat ex actis, poterit retractare sententiam illam, not. per In. locum c. quomiam. s. de proba. z in c. i. presentia. eo. d. ti. z de presum. violenta, vide gl. in l. i. s. arbitur.

LEX

XXXV.

1 **Mulier** Maritus quondam potest accusare de stupro, quod committitur in vxore, re quam repudiat. h. d. hec bona lex. C. Opp. cum istud sit crimen publicum, quilibet potest accusare, quid ergo mirum, si maritus admittitur? Dicit gl. quod maritus quondam presertim, quia magis offenditur. Et hac l. no. §. i. ille qui offenditur de adulterio constante matrimonio ille offenditur et ista pro videtur de rante. Hoc est vile scire ad probandum quandoque inimicitias, nam ita iniuriatur consanguinei viri tam sancti ex stupro, quod committitur in viduam, sicut si duraret matrimonium.

ADDITIO.

1 CLAVD. DE SEISS. **Si** mulier, vide glo. z quod doc. in l. i. de iorem. s. de his quib. vt indig.

LEX

XXXVI.

1 **Libertatem** Sicut libertas seruorum intra duos menses a die duorum mensium datur, ita z intra duos menses a die matrimonij soluitur per mortem, hoc dicit.

Si quis eam, cuius tutor fuerit, corruperit. Rubr. X.

LEX

VNICA.

1 **Tutor** Qui suam pupillam corrumperit deporatur, bona omnibus publicatis, hoc dicit. hec bona lex.

De mulieribus, que seruis proprijs se iunxerunt. Rub. XI.

LEX

VNICA.

1 **Si qua** Que seruo proprio se iungit, morte puniatur, z omnes ad denunciam admittere, sicut ex tali connectione nati, infucessibiles habentur, hoc dicit.

Ad l. Jul. de vi publi. vel priuata. Rub. XII.

LEX

II.

1 **Artonis** Quando pars quota bonorum veniens ad aliquem ex dispositione legali, intelligitur cum onere debito. h. d. Opp. ff. de iur. uo. l. i. mulier. s. de her. vel. act. ven. l. i. Sol. Ibi bona veniunt ad aliquem ex contractu, hic ex dispositione l. fallit in casu l. i. s. de her. ven. vbi fauore hinc etiam quando bona vadunt ad aliquem ex contractu, intelligitur cum onere debito. De hoc in l. i. §. cum ex causa. ff. de iur. iur. vbi de hoc dicit, z plene dicit de hoc ff. de bonorum poss. l. i. in princip.

ADDITIO.

1 ALEX. **Tutoris** Annum creditores vnius territorij, agant contra fiscum alterius territorij, tanquam contra heredes debitoris condemnari ad mortem, z publicacionem, vide hic per cum Ant. z Ino. in l. ex facto. de her. in fin. Adde tu Bald. com. v. l. i. z ibi an fiscus sit primo executendus antequam extranei possessores, z an habeantur loco heredis.

LEX

III.

1 **Confidit** Si in masculus, vel femina includa, una huius l. puniatur, h. d.

LEX